

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 587

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 11 iulie 2018

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 141 din 27 martie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 33 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România	2–4
Decizia nr. 178 din 29 martie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale	4–6
Decizia nr. 262 din 24 aprilie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 172 alin. (12) din Codul de procedură penală	7–10
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
430. — Hotărâre privind aprobarea stemelor comunelor Dumbrăvița și Groșii Țibleșului, județul Maramureș....	11–12
442. — Hotărâre privind aprobarea modelului steagului orașului Lipova, județul Arad	12–13
443. — Hotărâre privind aprobarea modelului steagului municipiului Sighișoara, județul Mureș	14–15
496. — Hotărâre privind aprobarea stemei comunei Dragalina, județul Călărași	15–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 141**

din 27 martie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 33 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Sorin-Ioan-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 33 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Monica-Alice Negrescu în Dosarul nr. 6.661/3/2016 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și care constituie obiectul Dosarului nr. 1.166D/2016 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. În acest sens arată că nu poate fi reținută critica prin raportare la art. 16 din Legea fundamentală, întrucât aplicarea unui regim juridic diferit în funcție de actele normative incidente fiecărei categorii de persoane nu constituie discriminare. De asemenea consideră că textele de lege criticate nu contravin nici dispozițiilor art. 21 din Constituție, ținând cont de faptul că, după expirarea termenelor prevăzute de lege, persoanele interesate sunt libere să se adreseze justiției. În ce privește critica prin raportare la art. 44 din Constituție arată că, în etapa actuală, autorii excepției se află în situația refuzului nejustificat al unității deținătoare de a soluționa notificarea. Prin urmare, nu le-a fost încă recunoscută calitatea de proprietar.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 6 iunie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 6.661/3/2016, **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 33 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România**, excepție ridicată de Monica-Alice Negrescu într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii de obligare a municipiului București, prin primar, să restituie în natură un imobil preluat în mod abuziv de statul român în perioada comunistă sau, dacă restituirea în natură nu mai este posibilă, prin compensare cu alt bun imobil ori prin echivalent.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia susține că instituirea unor termene diferite de rezolvare a dosarelor constituite în urma depunerii notificărilor în temeiul Legii nr. 10/2001 este discriminatorie, soluționarea acestora depinzând de eficiența entităților investite. Consideră că îi este afectat dreptul de proprietate privată, precum și dreptul la moștenire, întrucât nu poate intra efectiv în posesia bunurilor moștenite. Precizează, totodată, că îi este refuzat dreptul de acces la justiție, deoarece, prin stabilirea unor termene diferite pentru soluționarea notificărilor, unii cetățeni au posibilitatea să acționeze și să își revendice bunurile înaintea celorlalți.

6. **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă** nu și-a exprimat opinia cu privire la excepția de neconstituționalitate, contrar prevederilor art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, invocând jurisprudența Curții Constituționale cu privire la dispozițiile supuse controlului în cauza de față.

9. **Avocatul Poporului** consideră că textele de lege ce formează obiectul excepției nu sunt de natură să aducă atingere prevederilor constituționale și convenționale invocate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 33 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 17 mai 2013, care au următorul cuprins: „(1) *Entitățile investite de lege au obligația de a soluționa cererile formulate potrivit Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi și de a emite decizie de admitere sau de respingere a acestora, după cum urmează:*

a) *în termen de 12 luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr de până la 2.500 de cereri;*

b) în termen de 24 de luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr cuprins între 2.500 și 5.000 de cereri;

c) în termen de 36 de luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr de peste 5.000 de cereri.”

13. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 16 alin. (1), care consacră principiul egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, art. 21 referitor la dreptul de acces liber la justiție și la un proces echitabil, art. 44 privind dreptul de proprietate privată și art. 46 care garantează dreptul la moștenire. Se invocă, de asemenea, prin raportare la dispozițiile art. 20 din Constituție, și prevederile art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privitor la protecția proprietății.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că prevederile art. 33 din Legea nr. 165/2013 instituie în sarcina entităților investite de lege obligația de a soluționa notificările formulate potrivit Legii nr. 10/2001, înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, și de a emite decizie de admitere sau de respingere a acestora în anumite termene. Fiind vorba despre o cerere de chemare în judecată introdusă ulterior intrării în vigoare a legii, în cauză nu este incidentă Decizia nr. 88 din 27 februarie 2014 prin care Curtea Constituțională a constat că dispozițiile art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013 sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la art. 33 din aceeași lege nu se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii.

15. Asupra textului de lege criticat în cauza de față, Curtea Constituțională s-a mai pronunțat, de exemplu, prin Decizia nr. 225 din 19 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 382 din 19 mai 2016, reținând (paragraful 14) că instituirea, prin art. 33 alin. (1) din Legea nr. 165/2013, a unor noi termene în care entitățile investite trebuie să soluționeze notificările depuse la acestea se înscrie în rațiunea pentru care legea însăși a fost concepută, aceea de a crea un mecanism care să confere eficiență procesului reparatoriu al măsurilor abuzive de preluare a unor imobile în timpul regimului comunist, asigurându-se, în același timp, și certitudinea finalizării acestuia.

16. Tot astfel, prin Decizia nr. 207 din 8 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 497 din 3 iulie 2014, Curtea a statuat că textul criticat nu împiedică, în sine, exercitarea accesului liber la justiție, ci doar îl condiționează de respectarea unor termene înăuntrul cărora entitățile prevăzute de lege au obligația soluționării cererilor înregistrate și nerezolvate până la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, în sensul emiterii unei decizii de admitere sau de respingere a acestora. Curtea Constituțională a statuat în mod constant că reglementarea de către legiuitor, în limitele competenței sale, a unui drept — subiectiv ori procesual — inclusiv prin instituirea unor termene, nu constituie o restrângere a exercițiului acestuia, ci doar o modalitate eficientă de a preveni exercitarea sa abuzivă (a se vedea, în acest sens, de exemplu, Decizia nr. 201 din 6 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 340 din 18 mai 2012, sau Decizia nr. 754 din 20 septembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 718 din 23 octombrie 2012). În consecință, Curtea a stabilit că instituirea, prin dispozițiile Legii nr. 165/2013, a unor termene înăuntrul cărora entitățile investite cu soluționarea notificărilor au obligația de a le soluționa și după a căror expirare persoana interesată are posibilitatea de a se adresa instanței competente nu contravine accesului liber la justiție.

17. Prin Decizia nr. 891 din 17 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 167 din 4 martie 2016, paragrafele 22—26, Curtea a observat că asupra unei probleme de principiu similare s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin Decizia nr. 5 din 16 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 272 din 23 aprilie 2015. Astfel, instanța supremă a avut în vedere contextul adoptării Legii nr. 165/2013, determinat de pronunțarea de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului a Hotărârii-pilot din 12 octombrie 2010, în Cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României* și de necesitatea implementării unor măsuri de natură să urgenteze soluționarea cererilor vizând măsurile reparatorii pentru imobilele preluate abuziv de către stat. În acord cu jurisprudența Curții Constituționale, Înalta Curte de Casație și Justiție a observat că tocmai pentru celeritatea procedurii au fost reglementate termene care să impună unităților notificate soluționarea sesizărilor, astfel încât pretențiile să fie rezolvate în această fază prealabilă, fără să mai fie necesară, pe cât posibil, declanșarea procedurii judiciare. Așadar, termenele introduse au ca scop eficientizarea procedurilor administrative și, în final, respectarea drepturilor tuturor persoanelor interesate, reprezentând în același timp un scop legitim și existând un raport de proporționalitate rezonabil între scopul urmărit și mijloacele utilizate pentru atingerea acestuia. De asemenea, Înalta Curte a remarcat că măsurile instituite prin Legea nr. 165/2013 au fost apreciate pozitiv și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, prin Hotărârea din 29 aprilie 2014, pronunțată în Cauza *Preda și alții împotriva României*, paragraful 119, a arătat că legiuitorul român a fixat termene precise pentru fiecare etapă administrativă și a prevăzut posibilitatea unui control jurisdicțional care permite instanțelor să verifice nu numai legalitatea deciziilor administrative, ci și să se subroge autorităților administrative prin pronunțarea, dacă este cazul, a unei decizii de restituire a bunului sau de acordare a unor compensații. Totodată, având în vedere marja de apreciere a statului român și garanțiile aferente prin instituirea unor reguli clare și previzibile, însoțite de termene imperative și de un control judiciar efectiv, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a considerat că Legea nr. 165/2013 oferă, în principiu, un cadru accesibil și efectiv pentru soluționarea cererilor (paragraful 121) și, cu toate că termenele fixate pentru procedura administrativă, la care se pot adăuga și eventuale proceduri judiciare, pot prelungi durata de soluționare definitivă a pretențiilor, o atare situație excepțională este inerentă complexității factuale și juridice vizând restituirea proprietăților preluate abuziv, așa încât aceste termene nu pot fi considerate, în sine, ca ridicând o problemă de eficacitate a reformei și nici contrare drepturilor garantate de Convenție, în special dreptului garantat de art. 6 paragraful 1, în ceea ce privește durata rezonabilă a procedurii (paragrafele 129 și 131).

18. Ținând cont de cele reținute în jurisprudența arătată a Curții Europene a Drepturilor Omului, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat, prin hotărârea prealabilă menționată, că nu se poate susține că termenele astfel reglementate ar fi o îngrijire a accesului la justiție și nici că, în condițiile neurmării procedurii prealabile — constând în cererea adresată entității deținătoare pe care aceasta urmează să o soluționeze în termenele prevăzute de art. 33 și art. 34 din Legea nr. 165/2013 —, partea ar avea posibilitatea de a sesiza instanța. Aceasta, deoarece dreptul său nu este unul actual, iar procedura judiciară nu poate înlocui sau substitui procedura prealabilă, atunci când aceasta este reglementată în mod expres de lege. În cazul acțiunilor introduse după intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013, partea trebuie să respecte toate condițiile de formă, printre care și cea referitoare la respectarea procedurii prealabile.

19. De asemenea, instanța supremă a subliniat că dreptul de acces la un tribunal este, în esență, un drept procedural, care nu poate fi confundat cu dreptul material la acțiune și nici cu dreptul subiectiv civil și că este de principiu că actele procedurale (cum este și cererea de chemare în judecată)

trebuie întocmite cu respectarea cerințelor de fond și de formă existente la data efectuării lor.

20. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a schimba jurisprudența Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

21. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Monica-Alice Negrescu în Dosarul nr. 6.661/3/2016 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și constată că dispozițiile art. 33 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 27 martie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 178

din 29 martie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia-Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Oana Cristina Puică	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, excepție ridicată de Radu Gheorghe Ban în Dosarul nr. 1.097/85/2014 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.971D/2016.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, invocând, în acest sens, jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 9 noiembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 1.097/85/2014, **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale.** Excepția a fost ridicată de Radu Gheorghe Ban cu ocazia soluționării unei cauze penale.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia susține, în esență, că dispozițiile art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013 încalcă principiul neretroactivității legii, egalitatea în drepturi, dreptul la un proces echitabil, dreptul la apărare și limitele restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, întrucât nulitatea actelor efectuate de către organele de urmărire penală înainte de intrarea în vigoare a noului Cod de procedură penală nu mai poate fi invocată în orice stare a procesului decât în situațiile prevăzute de dispozițiile art. 281 alin. (1) lit. a)—d) din noul cod, care reglementează nulitățile absolute. Consideră că textul de lege criticat creează discriminare în cadrul aceleiași categorii de inculpați cu privire la care urmărirea penală s-a încheiat anterior datei de 1 februarie 2014, întrucât unii au fost judecați definitiv sub imperiul vechiului Cod de procedură penală, beneficiind de un regim mai avantajos sub aspectul posibilităților de invocare a nulităților relative, în timp ce ceilalți — din lipsă de operativitate — sunt judecați sub imperiul noului cod, care îi dezavantajează sub aspectul menționat anterior.

6. **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția penală** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Astfel, arată că Legea nr. 255/2013 prevede, în cuprinsul art. 4, dispoziții tranzitorii cu privire la valabilitatea actelor și lucrărilor efectuate înainte de intrarea în vigoare a noului Cod de procedură penală. Alin. (1) al art. 4 din Legea nr. 255/2013 dă expresie principiului activității legii procesual penale (*tempus regit actum*), conform căruia actele procesuale și procedurale efectuate potrivit legii în vigoare la acel moment își păstrează valabilitatea și după abrogarea legii de procedură, regulă justificată de respectul față de autoritatea legii și de necesitatea asigurării unui echilibru social. Actele procesuale și procedurale efectuate sub legea veche pot fi invalidate sub legea nouă doar în cazurile prevăzute de aceasta din urmă.

7. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată, astfel, că dispozițiile de lege criticate au fost adoptate de legiuitor în temeiul prevederilor art. 126 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora „competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege”, cu respectarea principiului aplicării imediate a legii de procedură. Dispozițiile art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013 nu reglementează cu privire la cauzele de nulitate — relativă sau absolută — a actelor de urmărire penală, astfel că, sub aspectul condițiilor de validitate, acestea rămân supuse legii în vigoare la data efectuării lor, potrivit principiului *tempus regit actum*. Pe de altă parte, invocarea nulității — constituind o chestiune de procedură — este supusă legii noi, care este de imediată aplicare, astfel că devine incidentă în procesele penale aflate în curs de judecată la data intrării sale în vigoare. Așadar, sub aspect temporal, dispozițiile art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013 trebuie analizate nu din perspectiva principiului neretroactivității legii, pentru că, fără îndoială, acestea nu au caracter retroactiv, ci din perspectiva principiului aplicabilității imediate a legii noi de procedură, care se opune supraviețuirii legii vechi. Faptul că legea nouă reglementează procedura de invocare a nulității actelor de urmărire penală și a lucrărilor efectuate anterior intrării sale în vigoare nu constituie o încălcare a prevederilor art. 21 alin. (3) din Constituție, deoarece, atât timp cât o cauză penală intră sub incidența reglementării tranzitorii,

legea nouă se aplică tuturor părților acelei cauze, indiferent de calitatea lor. De asemenea, nu constituie o discriminare din perspectiva dreptului la un proces echitabil nici împrejurarea că două cauze penale se supun unor reguli de procedură diferite ca urmare a succesiunii legilor în timp, întrucât chiar intervenția legii de procedură noi — de imediată aplicare — constituie un element suficient pentru a justifica această diferență de tratament. Invocă, în acest sens, jurisprudența în materie a Curții Constituționale, și anume Decizia nr. 627 din 8 octombrie 2015.

9. **Avocatul Poporului** precizează că își menține punctul de vedere reținut în deciziile Curții Constituționale nr. 631 din 11 noiembrie 2014 și nr. 24 din 3 februarie 2015, în sensul că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 14 august 2013, care au următorul cuprins: „(2) *Nulitatea oricărui act sau oricărei lucrări efectuate înainte de intrarea în vigoare a legii noi poate fi invocată numai în condițiile Codului de procedură penală*”.

13. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții de lege, autorul excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii, ale art. 16 referitor la egalitatea în drepturi, ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, ale art. 24 referitor la dreptul la apărare și ale art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, precum și prevederile art. 6 referitor la dreptul la un proces echitabil, ale art. 17 privind interzicerea abuzului de drept și ale art. 18 referitor la limitarea folosirii restrângerii drepturilor din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013 au mai fost supuse controlului de constituționalitate prin raportare la prevederi din Constituție și din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale invocate și în prezenta cauză și față de critici similare.

15. Astfel, prin Decizia nr. 24 din 3 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 236 din 7 aprilie 2015, Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor de lege criticate, reținând că reglementarea în Codul de procedură penală a procedurii camerei preliminare are ca scop soluționarea cu celeritate a cauzelor penale, având în vedere că, potrivit Codului de procedură penală din 1969, începerea cercetării judecătorești

era tergiversată de cererile și excepțiile formulate de părți, care aveau ca efect restituirea cauzelor la procuror, de multe ori, după perioade lungi de timp de la data sesizării instanței. De aceea, dispozițiile art. 281 alin. (4) lit. a) și art. 282 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură penală prevăd că nulitatea absolută reglementată la art. 281 alin. (1) lit. e) și f) și cea relativă prevăzută la art. 282 alin. (1) vizând încălcări ale drepturilor părților ori ale subiecților procesuali principali în faza de urmărire penală pot fi invocate până la încheierea procedurii de cameră preliminară. Spre deosebire de actuala reglementare, în temeiul prevederilor art. 197 alin. 4 din Codul de procedură penală din 1969, nulitatea relativă a actului putea interveni numai dacă încălcările dispozițiilor legale erau invocate în cursul efectuării actului, când partea era prezentă, sau la primul termen de judecată cu procedura completă, când partea lipsea la efectuarea actului, iar instanța lua în considerare din oficiu încălcările, în orice stare a procesului, dacă anularea actului era necesară pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei (paragrafele 20 și 22).

16. Curtea a reținut, în jurisprudența sa, că normele procesual penale sunt guvernate de principiul aplicării imediate, acesta vizând atât cauzele în curs de urmărire penală, cât și cele aflate în faza judecătii. De altfel, acest aspect a fost statuat și de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin Hotărârea din 17 septembrie 2009, pronunțată în *Cauza Scoppola împotriva Italiei (nr. 2)*, paragraful 110, prin care Curtea de la Strasbourg a arătat că dispozițiile art. 7 privind legalitatea incriminării și pedepsei din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sunt aplicabile numai cu privire la normele penale de incriminare, în timp ce în domeniul normelor procesuale este aplicabil principiul *tempus regit actum*. Totodată, Curtea Constituțională a constatat, în jurisprudența sa, că instituirea regulilor de desfășurare a procesului constituie atributul exclusiv al legiuitorului, acesta fiind sensul prevederilor art. 126 alin. (2) din Constituție, care, referindu-se la competența instanțelor judecătorești și la procedura de judecată, stabilește că acestea „sunt prevăzute numai de lege” (Decizia nr. 460 din 28 octombrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.153 din 7 decembrie 2004). Aplicarea în cadrul proceselor în curs a normei procesuale criticate reprezintă o concretizare a principiului aplicării imediate a legii noi, potrivit căruia legea nouă

se aplică de îndată tuturor situațiilor care se vor constitui, se vor modifica sau se vor stinge după intrarea ei în vigoare, precum și efectelor viitoare ale unor situații juridice anterior născute, dar neconsumate la data intrării în vigoare a legii noi. Astfel, prin Decizia nr. 24 din 3 februarie 2015, mai sus menționată, Curtea a reținut că aplicarea dispozițiilor de lege criticate proceselor aflate în curs de desfășurare la data intrării în vigoare a Codului de procedură penală nu este de natură a crea discriminare, din moment ce mecanismele procedurale puse la dispoziția părților sunt capabile să surmonteze problemele de fapt și de drept cu care acestea se confruntă. Astfel, legiuitorul a pus capăt posibilității instanței și părților de a invoca nulități, în condițiile art. 197 din Codul de procedură penală din 1969, în cauzele *pendinte* la data intrării în vigoare a Codului de procedură penală actual, stabilind un moment procesual fix, determinat până la care nulitățile pot fi invocate de părți sau din oficiu. Pentru atingerea acestui scop legitim, soluția legislativă cuprinsă în dispozițiile art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013 prevede o măsură adecvată, necesară și care păstrează un just echilibru între interesul colectiv și cel individual, subiectiv, fără a contraveni prevederilor art. 16, art. 21 alin. (3) și ale art. 24 din Constituție și nici celor ale art. 6 din Convenție (paragrafele 24, 25, 27—30 și 32).

17. În același sens este și Decizia nr. 627 din 8 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 863 din 19 noiembrie 2015. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate pronunțată de Curte prin deciziile mai sus menționate, precum și considerentele care au fundamentat-o își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

18. Pentru motivele mai sus arătate, dispozițiile art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013 nu aduc atingere nici prevederilor art. 15 alin. (2) din Constituție.

19. În ceea ce privește pretinsa încălcare, prin dispozițiile de lege ce fac obiectul excepției, a prevederilor art. 53 din Legea fundamentală, aceasta nu poate fi reținută, textul constituțional invocat fiind aplicabil numai în ipoteza în care există o restrângere a exercițiului unor drepturi sau libertăți fundamentale ale cetățenilor, restrângere care, în prezenta cauză, nu s-a constatat. Pentru aceleași considerente, nu poate fi primită nici critica formulată față de prevederile art. 18 din Convenție.

20. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Radu Gheorghe Ban în Dosarul nr. 1.097/85/2014 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția penală și constată că dispozițiile art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Alba Iulia — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 29 martie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 262

din 24 aprilie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 172 alin. (12)
din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 172 alin. (12) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Traian Oprea în Dosarul nr. 28.176/3/2006 al Curții de Apel București — Secția I penală, care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 967D/2017.

2. La apelul nominal răspunde autorul excepției, reprezentat de domnul avocat Cornel Nichifor, din cadrul Baroului București, cu delegație depusă la dosar. Lipsesc celelalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită. Magistratul-asistent referă asupra faptului că dosarul este la al doilea termen de judecată, primul termen fiind pe data de 3 aprilie 2018, când, în vederea îndeplinirii legale a procedurii de citare cu partea Anghel Hondar, în temeiul art. 153 alin. (2) din Codul de procedură civilă și al art. 14 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, Curtea a amânat dezbaterile pentru data de 24 aprilie 2018. De asemenea, magistratul-asistent referă asupra faptului că la dosarul cauzei, partea Lavinius George Asan a depus o cerere de judecată în lipsă.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului autorului excepției, care pune concluzii de admitere a acesteia. Se susține că sintagma „se poate dispune efectuarea unei expertize” din cuprinsul art. 172 alin. (12) din Codul de procedură penală, astfel cum acesta a fost modificat prin art. II pct. 35 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016, încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (4) și alin. (5), art. 11 alin. (1) și alin. (2), art. 16, art. 20, art. 21 alin. (3), art. 23 alin. (12) și art. 24 alin. (1), precum și prevederile art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Se arată că, în susținerea prezentei excepții de neconstituționalitate, este avută în vedere pronunțarea de către Curtea Constituțională a Deciziei nr. 729 din 21 noiembrie 2017 referitoare la aceeași excepție de neconstituționalitate. În plus față de criticile reținute în decizia anterior menționată, este invocat principiul egalității armelor și principiul contradictorialității. Se arată că art. 172 alin. (1) și art. 172 alin. (10) din Codul de procedură penală fac o distincție clară între expertiză și constatare în procedura penală, astfel încât, dacă se dă posibilitatea exclusiv organului judiciar să dispună efectuarea unei expertize, este încălcat principiul egalității armelor. Cu privire la încălcarea principiului contradictorialității, se arată că părțile nu au posibilitatea să intre în contact direct cu expertii și să își formuleze apărările cu privire la susținerile

acestora, simpla contestare a raportului tehnico-științific, astfel cum este reglementat la art. 172 alin. (10) din Codul de procedură penală, nefiind de natură a garanta o veritabilă egalitate de arme între acuzare și apărare. Se face trimitere la situația de fapt, arătându-se că expertiza din una dintre cauzele în care autorul excepției de neconstituționalitate are calitatea de inculpat a fost realizată de către un expert fără pregătirea profesională necesară, onorariul plătit pentru două astfel de expertize fiind de 800.000 euro. Se face trimitere, de asemenea, la notele scrise depuse la dosarul cauzei.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a acesteia, ca neîntemeiată. Se susține că obligativitatea efectuării unei expertize nu poate fi apreciată ca o condiție de legalitate, ci ca o condiție necesară pentru constatarea unor împrejurări care sunt utile pentru soluționarea cauzei sau pentru lămurirea unor aspecte adiacente. Prin urmare, numai organul judiciar poate să aprecieze cu privire la utilitatea unui astfel de mijloc de probă. De asemenea, se arată că nu se poate aprecia că organul judiciar ar putea lua o hotărâre arbitrară, întrucât, potrivit art. 100 alin. (3) din Codul de procedură penală, acesta trebuie să respingă motivat o astfel de solicitare referitoare la efectuarea unei expertize, iar, în măsura în care un astfel de demers a avut loc în cursul urmăririi penale, aspectele cu privire la modul de soluționare a unei cereri de realizare a unei noi expertize pot fi criticate în procedura camerei preliminare, pentru a se stabili dacă, într-adevăr, nu a fost respectat dreptul la apărare. Referitor la celelalte principii constituționale și convenționale invocate, se apreciază că acestea nu sunt aplicabile în prezenta cauză, întrucât dispozițiile legale referitoare la administrarea probelor nu pot pune în discuție principiul contradictorialității și egalității armelor, câtă vreme o astfel de măsură este facultativă, indiferent de cine este solicitată, respectiv de procuror sau de către părți.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 7 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 28.176/3/2006, **Curtea de Apel București — Secția I penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. II pct. 35 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară**, excepție ridicată de Traian Oprea, într-o cauză având ca obiect soluționarea unui apel formulat împotriva unei sentințe penale de condamnare a autorului excepției sub aspectul săvârșirii infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice, în forma calificată, prevăzută la art. 248¹ din Codul penal din 1969, sentință pronunțată, în mod exclusiv, pe baza unui raport de constatare tehnico-științific financiar contabil.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, se arată că dispozițiile art. 172 alin. (12) din Codul de procedură

penală, în forma lor modificată prin art. II pct. 35 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016, nu mai prevăd, spre deosebire de forma anterioară acestei modificări, obligativitatea organului judiciar de a dispune efectuarea unei expertize, după finalizarea raportului de constatare, când concluziile din cuprinsul său sunt contestate. Se susține că lăsarea la aprecierea organului judiciar a dispunerii unei expertize, în ipoteza reglementată prin textul criticat, încalcă principiul egalității armelor și, prin urmare, dreptul la un proces echitabil. Se face trimitere, în acest sens, la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, respectiv la hotărârile din 6 decembrie 1988 și 2 iunie 2005, pronunțate în cauzele *Barberă, Messegue și Jabardo împotriva Spaniei*, paragraful 68, și *Cottin împotriva Belgiei*, paragrafele 30—33, prin care s-a reținut că, deși Convenția nu reglementează regimul probelor, în sine, și revine jurisdicțiilor interne sarcina de a aprecia elementele de probă obținute, precum și relevanța administrării unor probe solicitate de către părți, totuși, instanța europeană are sarcina de a evalua dacă procedura, considerată în ansamblul ei, inclusiv maniera în care proba a fost administrată, a îmbrăcat caracterul echitabil, prevăzut la art. 6 paragraful 1 din Convenție, și dacă a fost respectat, în mod special, principiul loialității. Se arată că, prin aceeași jurisprudență, a fost subliniată importanța aparte pe care Curtea Europeană a Drepturilor Omului o acordă chiar și aparenței unei proceduri echitabile și că aceasta veghează ca încrederea justițiabililor să se fundamenteze pe siguranța că au putut să se pronunțe, în mod eficient, asupra oricărui element determinat.

7. **Curtea de Apel București — Secția I penală** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că argumentele aduse în susținerea excepției de neconstituționalitate vizează modificarea textului criticat, aspect care, conform dispozițiilor art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, nu aparține sferei competenței instanței de contencios constituțional.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se face trimitere la Nota de fundamentare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 18/2016, prin care se arată că modificarea textului criticat a fost determinată de necesitatea înlăturării caracterului neconstituțional al dispozițiilor art. 172 alin. (12) din Codul de procedură penală, care prevedeau, anterior intrării în vigoare a ordonanței de urgență anterior menționate, obligația instanței de a dispune o expertiză, obligație care subzista chiar și în situația în care proba solicitată nu era concludentă și utilă soluționării cauzei. Se face trimitere la considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 54 din 14 ianuarie 2009, prin care s-a statuat că, în virtutea pregătirii sale profesionale și a statutului său de independență, judecătorul are competența de a decide cu privire la raporturile juridice deduse judecării, la mijloacele de probă administrate și normele juridice aplicabile. Se susține, totodată, că dispozițiile art. 172 alin. (12) din Codul de procedură penală se aplică tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei juridice criticate, fără privilegiu și fără discriminări, și că acestea sunt conforme cu dispozițiile art. 23 alin. (12) din Constituție. Se mai arată că prevederile legale criticate nu îngrădesc dreptul părții interesate de a fi apărată de un avocat, ales sau numit din oficiu, care să consulte documentele din cuprinsul dosarului și să îi aperse interesele procesuale legitime, asigurând astfel garanțiile

specifice dreptului fundamental prevăzut la art. 24 din Constituție. Se susține, de asemenea, că dispozițiile art. 172 alin. (12) din Codul de procedură penală nu contravin pactelor și tratatelor internaționale cu privire la drepturile omului, la care România este parte, motiv pentru care acestea sunt conforme cu prevederile constituționale ale art. 11 și art. 20.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosarul cauzei, concluziile reprezentantului autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, conform încheierii de sesizare, dispozițiile art. II pct. 35 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din data de 23 mai 2016. Analizând excepția de neconstituționalitate și având în vedere prevederile art. 62 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, referitoare la efectele dispozițiilor de modificare și de completare, Curtea reține că obiect al prezentei excepții de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 172 alin. (12) din Codul de procedură penală, care au următorul cuprins: „*După finalizarea raportului de constatare, când organul judiciar apreciază că este necesară opinia unui expert sau când concluziile raportului de constatare sunt contestate, se poate dispune efectuarea unei expertize*”.

13. Se susține că textul criticat contravine prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (4) și alin. (5) cu privire la separația puterilor în stat și calitatea legii, art. 11 alin. (1) și alin. (2) referitoare la dreptul internațional și dreptul intern, art. 16 alin. (1) cu privire la principiul egalității, art. 20 referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, art. 23 alin. (12) referitoare la principiul legalității incriminării și a pedepsei și art. 24 alin. (1) cu privire la dreptul la apărare, precum și prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale ce reglementează dreptul la un proces echitabil.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 172 alin. (12) din Codul de procedură penală au mai fost supuse controlului de constituționalitate, prin raportare la critici de neconstituționalitate similare, Curtea Constituțională pronunțând, în acest sens, Decizia nr. 729 din 21 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 148 din 16 februarie 2018, prin care instanța de contencios constituțional a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate invocată. Prin decizia anterior menționată, Curtea a reținut că prevederile legale criticate, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016, dispun cu privire la posibilitatea efectuării unei expertize, atunci când concluziile raportului de constatare sunt

contestate. În redactarea anterioară modificării prin ordonanța mai sus menționată, efectuarea unei expertize era obligatorie dacă părțile contestau concluziile raportului de constatare. Așa fiind, Curtea a reținut că, în cauza dedusă judecătii, autoarea excepției a apreciat că, prin modificarea astfel operată, îi sunt afectate dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare, fiind lăsată la discreția organului judiciar dispunerea efectuării unei expertize.

15. Curtea a constatat că o astfel de critică nu poate fi primită, deoarece dispozițiile art. 172 alin. (12) din Codul de procedură penală nu refuză dreptul suspectului/inculpatului sau al oricărei alte persoane interesate de a contesta concluziile raportului de constatare, ci conferă organului judiciar competența de a aprecia asupra utilității efectuării unei expertize. Împrejurarea că, subsecvent constatării, efectuarea unei expertize este condiționată de aprecierea necesității sale, indiferent că această necesitate este impusă de nelămurirea organului judiciar ori de aspectele inserate de părți în momentul contestării raportului de constatare, nu este de natură a aduce atingere dreptului la apărare al părților, care au posibilitatea de a formula cereri în fața organului de urmărire penală și instanțelor judecătorești, de a solicita administrarea oricăror probe în apărarea lor, inclusiv de a solicita efectuarea unei expertize și de a exercita căile de atac prevăzute de lege.

16. Prin urmare, Curtea a reținut că, după finalizarea raportului de constatare, concluziile acestuia pot fi contestate de părți sau de subiecții procesuali principali, în această situație organul judiciar putând dispune efectuarea unei expertize. De asemenea, Curtea a constatat că se poate dispune efectuarea unei expertize și atunci când, deși raportul de constatare nu este contestat, față de complexitatea cauzei, organul judiciar apreciază că este necesară întocmirea unui raport de expertiză. Totodată, după finalizarea raportului de constatare, când organul judiciar apreciază că este necesar, se poate solicita opinia unui expert. Așa fiind, s-a arătat că ceea ce guvernează necesitatea dispunerii unei expertize sau necesitatea solicitării opiniei unui expert este principiul referitor la aflarea adevărului, consacrat de art. 5 alin. (1) din Codul de procedură penală, potrivit căruia „*Organele judiciare au obligația de a asigura, pe bază de probe, aflarea adevărului cu privire la faptele și împrejurările cauzei, precum și cu privire la persoana suspectului sau inculpatului*”.

17. Totodată, Curtea a reținut că, potrivit art. 97 alin. (2) lit. e) din Codul de procedură penală, rapoartele de constatare sunt mijloace de probă prin care se obține o probă care servește la constatarea existenței sau inexistenței unei infracțiuni, la identificarea persoanei care a săvârșit-o și la cunoașterea împrejurărilor necesare pentru justa soluționare a cauzei și care contribuie la aflarea adevărului în procesul penal. Or, în acord cu art. 100 alin. (3) din Codul de procedură penală, „*Cererea privitoare la administrarea unor probe formulată în cursul urmăririi penale sau în cursul judecătii se admite ori se respinge, motivat, de către organele judiciare*”, sens în care respingerea sa se poate dispune atunci când proba nu este relevantă în raport cu obiectul probațiunii, când se apreciază că pentru dovedirea elementului de fapt care constituie obiectul probei au fost administrate suficiente mijloace de probă, când proba nu este necesară, când proba este imposibil de obținut, când cererea a fost formulată de o persoană neîndreptățită și atunci când administrarea probei este contrară legii [art. 100 alin. (4) din Codul de procedură penală].

18. Așa fiind, prin aceeași decizie, Curtea a reținut că organul de urmărire penală sau instanța de judecată nu are obligația de a adopta concluziile raportului de constatare sau chiar de expertiză, iar valoarea probantă a acestora nu este prestabilită de către Codul de procedură penală, ele fiind supuse, potrivit art. 103 alin. (1) din Codul de procedură penală, liberei aprecieri

a organelor judiciare, în urma evaluării tuturor probelor administrate în cauză. Așadar, toate probele, inclusiv cele tehnico-științifice, trebuie raportate la ansamblul probator.

19. Prin urmare, Curtea a constatat că nu poate fi primită critica potrivit căreia organele judiciare se pronunță în mod discreționar asupra necesității administrării unei expertize în cauză, cu atât mai mult cu cât, în conformitate cu art. 103 alin. (2) din Codul de procedură penală, dispunerea condamnării se poate realiza doar atunci când acuzația a fost dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă. Acest fapt conferă procedurii caracter echitabil, deoarece, pe lângă faptul că, potrivit art. 4 alin. (2) din Codul de procedură penală, orice îndoială în formarea convingerii organelor judiciare se interpretează în favoarea suspectului/inculpatului, principiul liberei aprecieri a probelor nu este absolut, fiind mărginit de existența unor mijloace compensatorii care să asigure existența unui echilibru suficient între acuzare și apărare. În acest sens, în Hotărârea din 2 iunie 2005, pronunțată în *Cauza Cottin împotriva Belgiei* (paragraful 29), Curtea de la Strasbourg a reamintit că unul dintre elementele unei proceduri echitabile în temeiul art. 6 paragraful 1 din Convenție este caracterul contradictoriu al acesteia: fiecare parte trebuie să aibă, în principiu, posibilitatea nu doar de a prezenta elementele necesare apărării sale și succesului pretențiilor sale, ci și de a lua cunoștință și de a discuta toate dovezile sau observațiile prezentate judecătorului, în scopul de a influența decizia instanței (a se vedea, *mutatis mutandis*, Hotărârea din 18 martie 1997, pronunțată în *Cauza Mantovanelli împotriva Franței*, paragraful 33, Hotărârea din 20 februarie 1996, pronunțată în *Cauza Lobo Machado împotriva Portugaliei*, paragraful 31, Hotărârea din 20 februarie 1996, pronunțată în *Cauza Vermeulen împotriva Belgiei*, paragraful 33, și Hotărârea din 18 februarie 1997, pronunțată în *Cauza Niderost-Huber împotriva Elveției*, paragraful 24). Totodată, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin aceeași hotărâre, paragraful 30, a subliniat că este de competența instanțelor naționale să evalueze dovezile pe care le-au obținut și relevanța celor pe care părțile doresc să le prezinte, de vreme ce Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nu reglementează regimul probelor ca atare. Cu toate acestea, sarcina Curții este de a stabili dacă procedura în ansamblu, inclusiv modul în care au fost luate probe, a respectat caracterul echitabil impus de art. 6 paragraful 1 (a se vedea, *mutatis mutandis*, Hotărârea din 12 iulie 1988, pronunțată în *Cauza Schenk împotriva Elveției*, paragraful 46). Ca atare, Curtea a afirmat (paragraful 30) că principiul contradictorialității, ca și celelalte garanții procedurale prevăzute la art. 6 paragraful 1, are ca scop o procedură în fața unei instanțe. Esențial este faptul că părțile pot participa într-o manieră adecvată la procedura în fața instanței (a se vedea, *mutatis mutandis*, și Hotărârea din 19 iulie 1995, pronunțată în *Cauza Kerojarvi împotriva Finlandei*, paragraful 42 — final).

20. Or, în faza de urmărire penală, suspectul/inculpatul are, între altele, dreptul de a consulta dosarul, dreptul de a propune administrarea de probe în condițiile prevăzute de lege, de a ridica excepții și de a pune concluzii, dreptul de a formula orice alte cereri ce țin de soluționarea laturii penale și civile a cauzei, persoana vătămată și partea civilă au dreptul de a propune administrarea de probe de către organele judiciare, de a ridica excepții și de a pune concluzii, precum și dreptul de a adresa întrebări experților, iar partea responsabilă civilmente își exercită drepturile în limitele și în scopul soluționării acțiunii civile (a se vedea art. 81 și următoarele din Codul de procedură penală).

21. Curtea a reținut că, tot astfel, în cursul procedurii de cameră preliminară, părțile interesate pot formula cereri și

excepții privitoare la verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală.

22. Mai mult, Curtea a constatat că, în acord cu art. 374 alin. (5), (6) și (9) din Codul de procedură penală, în faza de judecată, președintele întreabă procurorul, părțile și persoana vătămată dacă propun administrarea de probe, iar în cazul în care se propun probe, trebuie să se arate faptele și împrejurările ce urmează a fi dovedite, mijloacele prin care pot fi administrate aceste probe, locul unde se află aceste mijloace, respectiv, în ceea ce privește martorii și experții, identitatea și adresa acestora. Aceasta, întrucât, potrivit art. 100 alin. (2) din același cod, „*În cursul judecății, instanța administrează probe la cererea procurorului, a persoanei vătămate sau a părților și, în mod subsidiar, din oficiu, atunci când consideră necesar pentru formarea convingerii sale*”, sens în care, în procesul de evaluare a probelor, condamnarea se poate dispune doar atunci când instanța are convingerea că acuzația a fost dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă [a se vedea și art. 103 alin. (2) din același cod]. Totodată, procurorul, persoana vătămată și părțile pot cere administrarea de probe noi și în cursul cercetării judecătorești, iar, după audierea inculpatului, a persoanei vătămate, a părții civile și a părții responsabile civilmente, se procedează la administrarea probelor încuviințate [a se vedea și art. 374 alin. (9) și art. 376 alin. (3) din același cod].

23. Așa fiind, Curtea a reținut că prevederile legale criticate nu încalcă dreptul la un proces echitabil consacrat de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece partea interesată beneficiază de garanțiile dreptului la un proces echitabil, sens în care eventualele dificultăți cauzate apărării prin limitarea drepturilor sunt suficient contrabalansate de procedurile urmate de autoritățile judiciare, putând susține în fața instanței de judecată toate apărările necesare în condiții de contradictorialitate cu acuzarea.

24. În concluzie, Curtea a constatat că împrejurarea că nu este obligatorie efectuarea unei expertize, în cazul în care concluziile raportului de constatare sunt contestate, are ca scop asigurarea dreptului la un proces echitabil prin soluționarea cu celeritate a cauzei, întrucât, în caz contrar, s-ar permite prelungirea nejustificată a soluționării cauzei printr-o simplă contestare a raportului, cu toate că dispunerea unei expertize nu este utilă cauzei, fiind lămurite toate aspectele cu privire la

faptele și împrejurările cauzei, precum și cu privire la persoana suspectului sau inculpatului.

25. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a determina modificarea jurisprudenței mai sus invocate, atât soluția, cât și considerentele Deciziei nr. 729 din 21 noiembrie 2017 sunt valabile și în prezenta cauză.

26. Distinct de cele reținute prin Decizia nr. 729 din 21 noiembrie 2017, având în vedere argumentele mai sus enunțate, Curtea constată că lăsarea de către legiuitor la aprecierea organelor judiciare a necesității dispunerii efectuării unei noi expertize, după finalizarea raportului de constatare, reprezintă o aplicare a rolului activ pe care acestea îl au în cadrul procesului penal, în scopul aflării adevărului, astfel cum acesta este reglementat la art. 5 din Codul de procedură penală, și nu o manieră de a încălca, prin dispozițiile legale criticate, principiul legalității și standardele calității legii, astfel cum acestea sunt reglementate la art. 1 alin. (5) și art. 23 alin. (12) din Constituție și la art. 7 din Convenție.

27. Curtea reține, de asemenea, că, pentru aceleași considerente, mai sus invocate, nu poate fi constatată nici încălcarea, prin textul criticat, a prevederilor art. 16 din Constituție, atribuirea de către legiuitor organelor judiciare a dreptului de a aprecia cu privire la utilitatea efectuării unei noi expertize, în ipoteza juridică analizată, în cauzele deduse soluționării, neechivalând cu crearea unei inegalități între părțile diferitelor cauze penale, sub aspectul anterior arătat. În acest sens, părțile cauzelor penale, care pot avea interesul efectuării unei noi expertize, după efectuarea raportului de constatare, conform art. 172 alin. (12) din Codul de procedură penală, se află în situații diferite, determinate de particularitățile respectivelor cauze. Or diferențele anterior arătate sunt de natură a justifica acordarea unui regim juridic diferit sub aspectul dispunerii administrării probei solicitate. În acest sens, Curtea Constituțională a statuat, în jurisprudența sa, că inegalitatea reală, care rezultă din astfel de diferențe, poate justifica reguli distincte, în funcție de scopul legii care le conține. Tocmai de aceea principiul egalității conduce la sublinierea existenței unui drept fundamental, dreptul la diferență, iar, în măsura în care egalitatea nu este naturală, faptul de a o impune ar însemna instituirea unei discriminări (a se vedea Decizia nr. 107 din 1 noiembrie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 85 din 26 aprilie 1996).

28. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Traian Oprea în Dosarul nr. 28.176/3/2006 al Curții de Apel București — Secția I penală și constată că dispozițiile art. 172 alin. (12) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția I penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 24 aprilie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI**GUVERNUL ROMÂNIEI****HOTĂRÂRE**
privind aprobarea stemelor
comunelor Dumbrăvița și Groșii Țibleșului,
județul Maramureș

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 10 alin. 2 din Legea nr. 102/1992 privind stema țării și sigiliul statului, cu modificările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — (1) Se aprobă stemele comunelor Dumbrăvița și Groșii Țibleșului, județul Maramureș, prevăzute în anexele nr. 1.1 și 1.2.

(2) Descrierea și semnificațiile elementelor însumate ale stemelor sunt prevăzute în anexele nr. 2.1 și 2.2.

(3) Anexele nr. 1.1, 1.2, 2.1 și 2.2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

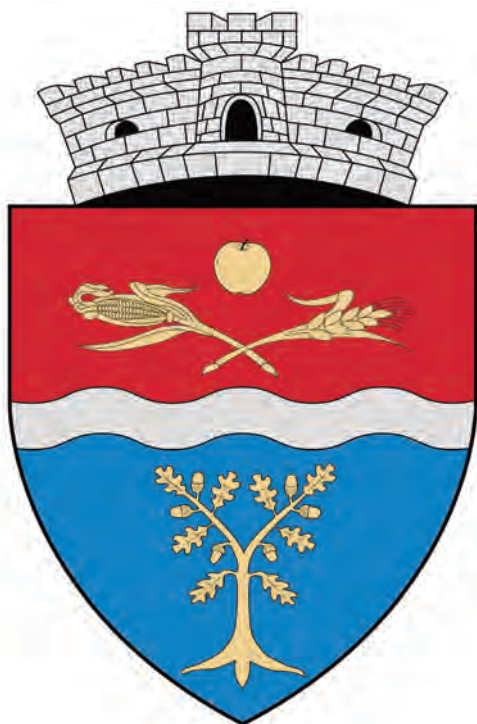
PRIM-MINISTRU
VASILICA-VIORICA DÂNCILĂ

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării regionale
și administrației publice,
Paul Stănescu

București, 21 iunie 2018.
Nr. 430.

ANEXA Nr. 1.1)*

ANEXA Nr. 2.1

STEMA
comunei Dumbrăvița, județul Maramureș**DESCRIEREA ȘI SEMNIFICAȚIILE**
elementelor însumate ale stemei comunei Dumbrăvița,
județul Maramureș**Descrierea stemei**

Stema comunei Dumbrăvița, potrivit anexei nr. 1.1, se compune dintr-un scut triunghiular cu marginile rotunjite, tăiat de un brâu undat de argint.

În partea superioară, în câmp roșu, se află un măr flancat de un știulete de porumb și un spic de grâu ce se întretaie în partea de jos, totul din aur.

În vârful scutului, în câmp albastru, se află un stejar cu șase ghinde, totul din aur.

Scutul este timbrat de o coroană murală de argint cu un turn crenelat.

Semnificația elementelor însumate

Mărul, știuletele de porumb și spicul de grâu reprezintă roadele pământului fertil din zonă și simbolizează hărnicia locuitorilor.

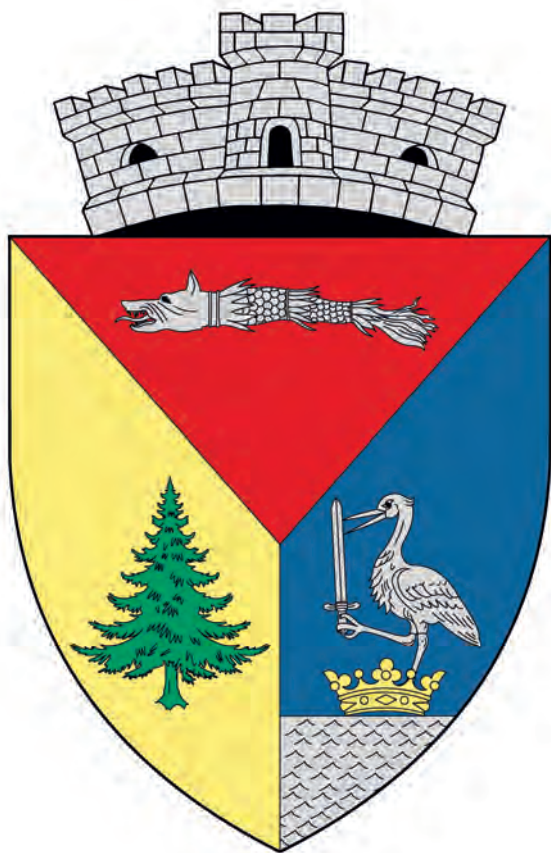
Stejarul face trimitere la denumirea comunei (Dumbrăvița, Dumbravă — pădure de stejar), iar cele șase ghinde indică numărul satelor componente.

Brăul undat reprezintă râul Chechișel, care străbate localitatea.

Coroana murală cu un turn crenelat semnifică faptul că localitatea are rangul de comună.

*) Anexa nr. 1.1 este reprodusă în facsimil.

STEMA
comunei Groșii Țibleșului, județul Maramureș

DESCRIEREA ȘI SEMNIFICAȚIILE
elementelor însumate ale stemei comunei Groșii
Țibleșului, județul Maramureș

Descrierea stemei

Stema comunei Groșii Țibleșului, potrivit anexei nr. 1.2, se compune dintr-un scut triunghiular cu marginile rotunjite, tăiat în furcă răsturnată.

În partea superioară, în câmp roșu, se află un dragon de argint, cu cap de lup spre dreapta, cu gura deschisă, care se continuă cu un corp de șarpe (stindardul dacic).

În partea dreaptă, în câmp de aur, se află un brad natural (de culoare verde).

În partea stângă, în câmp albastru, pe o terasă de argint vălurită cu negru, se află un cocor, văzut din profil spre dreapta, ținând în gheara dreaptă o sabie cu vârful în sus totul de argint, ieșind dintr-o coroană cu fleuroane de aur.

Scutul este timbrat de o coroană murală de argint cu un turn crenelat.

Semnificația elementelor însumate

Stindardul dacic reprezintă simbolul vieții veșnice și al înțelepciunii la strămoșii noștri daci, se justifică datorită istoriei multimilenare a acestei localități, dovedită prin descoperiri arheologice.

Bradul simbolizează bogăția silvică a zonei.

Cocorul (cocostârcul) reprezintă elementul preluat din blazonul familiei nobile române Bechiș, înnobilită la 3 ianuarie 1583, de împăratul Rudolf al II-lea și reconfirmată cu titluri nobiliare. Acesta semnifică continuitatea de astăzi a familiilor nobile Bechiș pe teritoriul comunei. În termeni populari, locuitorii din comuna Groșii Țibleșului sunt porecliți cocostârci.

Coroana murală cu un turn crenelat semnifică faptul că localitatea are rangul de comună.

*) Anexa nr. 1.2. este reproducă în facsimil.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE
privind aprobarea modelului steagului orașului Lipova,
județul Arad

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 2 alin. (2) și art. 3 alin. (4) din Legea nr. 141/2015 privind arborarea și folosirea de către unitățile administrativ-teritoriale a steagurilor proprii,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — (1) Se aprobă modelul steagului orașului Lipova, județul Arad, prevăzut în anexa nr. 1.

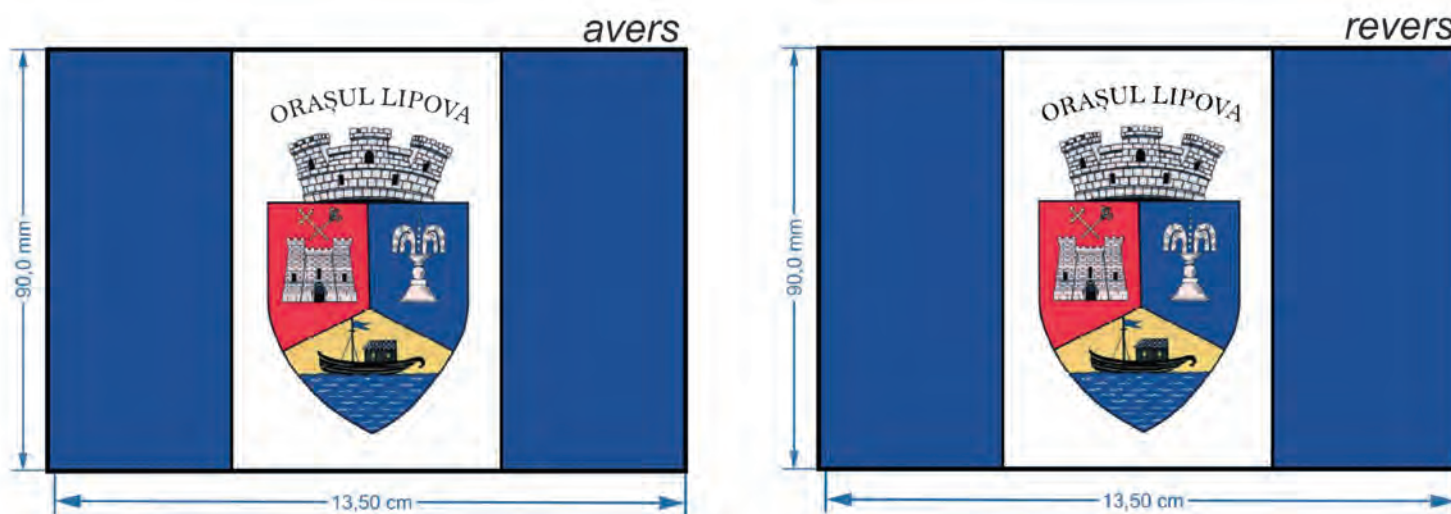
(2) Descrierea și semnificațiile elementelor însumate ale modelului steagului orașului Lipova, județul Arad, sunt prevăzute în anexa nr. 2.

(3) Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
VASILICA-VIORICA DÂNCILĂ

Contrasemnează:
Viceprim-ministru, ministrul dezvoltării
regionale și administrației publice,
Paul Stănescu

București, 21 iunie 2018.
Nr. 442.

Material textil poliester sau satinat.

*) Anexa nr. 1 este reprodusă în facsimil.

DESCRIEREA ȘI SEMNIFICAȚIILE elementelor însumate ale steagului orașului Lipova, județul Arad

Descrierea steagului

Potrivit anexei nr. 1, modelul steagului orașului Lipova este format dintr-o pânză dreptunghiulară cu proporția între lungimea și lățimea drapelului de 2/3.

Pe steag, pe fond albastru tăiat de un pal alb, se află stema orașului.

Deasupra coroanei murale este trecută denumirea unității administrativ-teritoriale „ORAȘUL LIPOVA” cu litere negre.

Drapelul se fixează pe hampă în partea stângă, pe lățime.

Semnificațiile elementelor și ale culorilor steagului

Descrierea steagului

Steagul orașului Lipova se compune dintr-un scut triunghiular cu marginile rotunjite, partajat în furcă răsturnată.

În partea superioară, în dreapta, în câmp roșu, se află o cetate de argint, crenelată, zidită negru, cu două turnuri, 3 ferestre negre și o poartă, cu grilajul de argint semiridicat. Deasupra cetății se află o cruce treflată și o cârjă episcopală, încrucișate, de aur.

În partea superioară, în stânga, în câmp albastru, se află o fântână de apă minerală, de argint, cu două jeturi, care țâșnesc în afară, despărțite de o coloană de bule de gaze, toate de argint.

În vârful scutului, în câmp auriu, se află o corabie neagră cu catarg, având în vârf un fanion albastru, plutind pe apa de culoare albastră.

Scutul este timbrat de o coroană murală de argint cu 3 turnuri crenelate.

Semnificațiile elementelor însumate

Cetatea evocă cetatea medievală a Lipovei, iar crucea și cârja reprezintă vechea reședință episcopală.

Fântâna semnifică izvoarele de ape minerale din zonă.

Corabia amintește de transporturile pe râul Mureș în Evul Mediu și de comerțul cu sare, Lipova fiind un important port și o vamă pentru acest produs.

Coroana murală cu 3 turnuri crenelate semnifică faptul că localitatea are rangul de oraș.

Combi-nația cromatică folosită corespunde regulilor heraldice, iar culorile ce se regăsesc sunt:

Albastrul (sau azur) — reprezintă apa, dar și aerul, cel mai nobil element după foc, și simbolizează blândețea, frumusețea, noblețea și buna-credință.

Albul (sau argint) — desemnează atât absența, cât și suma tuturor culorilor. De aceea se asociază vieții, luminii, divinității, purității.

GUVERNUL ROMÂNIEI

H O T Ă R Ă R E
privind aprobarea modelului steagului municipiului
Sighișoara, județul Mureș

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 2 alin. (2) și art. 3 alin. (4) din Legea nr. 141/2015 privind arborarea și folosirea de către unitățile administrative-teritoriale a steagurilor proprii,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — (1) Se aprobă modelul steagului municipiului Sighișoara, județul Mureș, prevăzut în anexa nr. 1.

(2) Descrierea și semnificațiile elementelor însumate ale modelului steagului municipiului Sighișoara, județul Mureș, sunt prevăzute în anexa nr. 2.

(3) Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ

Contrasemnează:
 Viceprim-ministru, ministrul dezvoltării
 regionale și administrației publice,
Paul Stănescu

București, 21 iunie 2018.
 Nr. 443.

ANEXA Nr. 1)*

Material textil: poliester sau satinat.

*) Anexa nr. 1 este reprodusă în facsimil.

DESCRIEREA ȘI SEMNIFICAȚIILE
elementelor însumate ale modelului steagului municipiului Sighișoara, județul Mureș

Descrierea steagului

Modelul steagului municipiului Sighișoara este format, conform anexei nr. 1, dintr-o pânză dreptunghiulară cu proporția între lățimea și lungimea steagului de 2/3, având fondul galben și două benzi verticale paralele, roșii.

În centru, între cele două benzi este imprimată stema municipiului Sighișoara.

În partea de sus, deasupra stemei, este inscripționat statutul localității „MUNICIPIUL”, iar în partea de jos, sub stemă, denumirea „SIGHIȘOARA”, cu litere de culoare neagră.

Steagul se fixează pe hampă în partea stângă, pe lățime.

Semnificațiile elementelor și ale culorilor steagului*Descrierea stemei*

Potrivit anexei nr. 1, stema municipiului Sighișoara se compune dintr-un scut triunghiular roșu cu marginile rotunjite, încărcat de o cetate de argint cu 3 turnuri crenelate.

În poarta cetății se află un leu rampant, poziționat spre dreapta, încoronat și limbat, ținând în labe o spadă, totul de aur.

Scutul este timbrat de o coroană murală de argint cu 5 turnuri crenelate.

Semnificațiile elementelor însumate

Cetatea reprezintă orașul-cetate care în Evul Mediu a fost un important centru economic, cultural, militar și religios. Cetatea Sighișoara este înscrisă pe lista Patrimoniului Mondial UNESCO, fiind cea mai bine păstrată cetate medievală locuită, astfel încât asigură și în prezent faima localității în țară și în lume.

Leul de aur, rampant, purtător de spadă, încoronat și limbat, semnifică statutul juridic pe care l-a avut în trecut municipiul, care îi conferea dreptul de a pronunța pedeapsa capitală — *jus gladii* —, precum și remarcabila sa capacitate de apărare. Leul simbolizează puterea, frumusețea, generozitatea, iar astăzi semnifică forța de renaștere și de înflorire a localității.

Coroana murală cu cinci turnuri crenelate semnifică faptul că localitatea are rangul de municipiu.

Culoarea roșie simbolizează putere, generozitate, dragoste, dorința de a servi patria.

Culoarea galben este simbolul forței, al bogăției și al purității, culoarea holdelor de grâu copt.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

**privind aprobarea stemei comunei Dragalina,
județul Călărași**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 10 alin. 2 din Legea nr. 102/1992 privind stema țării și sigiliul statului, cu modificările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — (1) Se aprobă stema comunei Dragalina, județul Călărași, prevăzută în anexa nr. 1.

(2) Descrierea și semnificațiile elementelor însumate ale stemei comunei Dragalina, județul Călărași, sunt prevăzute în anexa nr. 2.

(3) Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU

VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ

Contrasemnează:

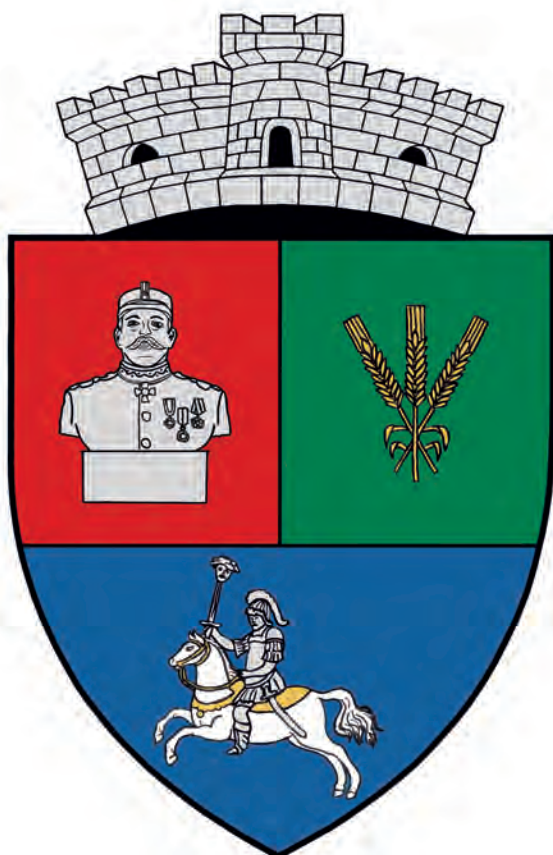
Viceprim-ministru, ministrul dezvoltării
regionale și administrației publice,

Paul Stănescu

București, 5 iulie 2018.

Nr. 496.

STEMA
comunei Dragalina, județul Călărași

DESCRIEREA ȘI SEMNIFICAȚIILE
elementelor însumate ale stemei comunei Dragalina,
județul Călărași

Descrierea stemei

Stema comunei Dragalina, potrivit anexei nr. 1, se compune dintr-un scut triunghiular cu marginile rotunjite, tăiat și despăcat în partea superioară.

În partea superioară, în partea dreaptă, în câmp roșu, pe un soclu dreptunghiular, se află bustul unui bărbat, văzut din față, purtând mustață, chipiu cu panaș pe cap, îmbrăcat cu o tunică cu epoleți, încheiată cu doi nasturi, având la gât Crucea de Fier, iar pe piept, în partea stângă, poziționate 2:1, Ordinul „Mihai Viteazu”, Ordinul „Coroana României” și Ordinul „Steaua României”, totul de argint.

În partea superioară, în partea stângă, în câmp verde, se află trei spice de grâu de aur, încrucișate.

În vârful scutului, pe culoare albastră, se află un soldat roman, cu un coif pe cap, încins la mijloc, în partea stângă, cu o sabie, ținând cu mâna dreaptă o sabie cu un cap de turc înfipț în ea, totul de argint. Soldatul stă călare pe un cal alb, aflat în salt, cu valtrap și harnașament auriu, ținând cu mâna stângă frâul animalului.

Scutul este timbrat de o coroană murală de argint cu un turn crenelat.

Semnificațiile elementelor însumate

Bustul face trimitere la generalul Ioan Dragalina, erou al Primului Război Mondial, cel de la care provine numele comunei.

Cele trei spice de grâu fac referire la ocupația de bază a locuitorilor, agricultura, iar numărul lor indică numărul satelor ce alcătuiesc comuna.

Soldatul roman călare este preluat din blazonul lui Constantin Brâncoveanu, domnul Țării Românești, pe ale cărui moșii s-a format comuna.

Coroana murală cu un turn crenelat semnifică faptul că localitatea are rangul de comună.

*) Anexa nr. 1 este reprodusă în facsimil.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI